

Тия, които дохождаха на власт и отъ едната и отъ другата партия, излизаха съ хубави имена. Съ думи показваха радение за общото благо, а въ действителност преследвали лични смѣтки. Борѣха се помежду си и въ борбата си биваха отъ жестоки по- жестоки. Справедливостъта не ги възпираше. Още по-малко — държавното благополучие. Смѣтка се държеше само за това: кое е по-угодно на тая или оная партия. И когато нѣкоя партия добиваше надмощие, било чрезъ неправилно гласуване, било насилствено, тя биваше готова ненаситно да мъсти.

Никоя партия не чувствуваше религиозенъ страхъ; напротивъ. тия, които сполучаваха да извършатъ нѣщо по безсъвестенъ начинъ, чрезъ благовидни доводи си спечелваха по-добро име. Гражданитѣ, които не принадлежаха къмъ никоя партия, биваха из- трѣбвани отъ дветѣ страни, или защото не даваха исканата помощъ, или защото възбуждаха завистъ съ безопасното си сжществувание.

Така, вследствие размирицитѣ, се появиха всички видове пороци. Простодушието, съ което е много сродно благородството, биде осмѣно и изчезна. Напротивъ, започна да се шири въ голѣми размѣри неприятелско отношение единъ къмъ други. Нѣмаше речъ достатъчно силна, нѣмаше клетва достатъчно страшна, за да уни- жожи раздора и недовѣрието.

Така е било въ Коркира*) следъ преврата въ 427. г. пр. Хр.

Подобни преврати въ стара Гърция сж ставали безброй. Тѣ съсипвали най-добритѣ сили на народа. Страната обеднявала. На- селението ѝ намалявало. Имотътъ все повече и повече се струп- валъ въ ржцетѣ на малцина. Борбитѣ отворили пжтя на военна диктатура, на тирания.

Тръгнали въ развала, достигнали провала. Гърция била за- аладѣна отъ македонцитѣ.

Това не е единственъ случай въ историята. Последната се е повтаряла, повтаря се и ще се повтаря. Блазе на този народъ, който съумѣе да извлѣче поука отъ нея!

*) Днешниятъ островъ Корфу.